

**Brusel 26. května 2025
(OR. en)**

9395/25

**DEVGEN 76
FIN 557
COAFR 108
ACP 32
RELEX 655
NDICI 4
SAN 248
SUSTDEV 38**

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	26. května 2025
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	7403/25 + ADD 1
Předmět:	Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 18/2024 nazvaná „Finanční podpora EU v oblasti zdravotních systémů ve vybraných partnerských zemích: Je v souladu s obecnými strategickými cíli, na intervence však mají vliv problémy s koordinací a udržitelností“ – závěry Rady (26. května 2025)

Delegace nalezou v příloze závěry Rady ke zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 18/2024 nazvané „Finanční podpora EU v oblasti zdravotních systémů ve vybraných partnerských zemích: Je v souladu s obecnými strategickými cíli, na intervence však mají vliv problémy s koordinací a udržitelností“, ve znění schváleném Radou na jejím 4099. zasedání konaném dne 26. května 2025.

**Závěry Rady ke zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 18/2024 nazvané „Finanční podpora EU v oblasti zdravotních systémů ve vybraných partnerských zemích:
Je v souladu s obecnými strategickými cíli, na intervence však mají vliv problémy s koordinací a udržitelností“**

1. Rada vítá zvláštní zprávu Evropského účetního dvora č. 18/2024 o finanční podpoře EU v oblasti zdravotních systémů ve vybraných partnerských zemích. Zpráva hodnotí finanční podporu EU v oblasti zdraví poskytnutou v partnerských zemích v programových obdobích 2007–2013 a 2014–2020, která v každém z těchto období činila více než 3 miliardy EUR, a finanční podporu EU pro období 2021–2027 vyplacenou do začátku roku 2024, která činila více než 2 miliardy EUR. Rada bere náležitě na vědomí zjištění a doporučení, která jsou v uvedené zprávě obsažena.
2. Rada je i nadále odhodlána v plném rozsahu provádět strategii v oblasti celosvětového zdraví, což podporuje i vysoká představitelka, a připomíná své závěry nazvané „Strategie EU v oblasti celosvětového zdraví – lepší zdraví pro všechny v měnícím se světě“¹. Uvedené závěry obsahují rovněž výzvu ke zvýšení ambicí na základě komplexního přístupu, a to od zaměření se na záchranu životů a omezení výskytu a šíření nemocí k podpoře zdraví a dobrých životních podmínek, včetně duševního zdraví a boje proti diskriminaci a stigmatizaci, zejména v případě žen a dívek, dětí a mládeže, starších osob, osob se zdravotním postižením, LGBTI osob, původních obyvatel a osob a komunit ve zranitelném a marginalizovaném postavení, jakož i migrantů a vysídlených osob. Rada znovu opakuje, že celosvětové zdraví vyžaduje účinný multilateralismus a inkluzivní mnohostranná partnerství, což jsou základní pilíře vnější politiky EU, jež se zásadním způsobem podílejí na posilování mezinárodního řádu založeného na pravidlech. Rada je rovněž nadále odhodlána rozvíjet partnerství mezi EU a Africkou unií v oblasti celosvětového zdraví.

¹ Dokument 5908/24, 29. ledna 2024.

3. Rada poukazuje na důležitou úlohu, kterou v oblasti zdraví hraje rozvojová spolupráce, a zdůrazňuje význam úzké a rovnocenné spolupráce s partnerskými zeměmi při zlepšování rovného přístupu ke zdravotnickým produktům a službám, posilování zdravotních systémů za účelem zajištění všeobecné zdravotní péče a přispívání k prevenci pandemií a k připravenosti a reakci na ně. Celosvětové zdraví je jedním z klíčových pilířů vnější politiky EU, včetně iniciativ Global Gateway a Týmu Evropa v oblasti zdraví. Rada znovu potvrzuje vedoucí úlohu, kterou hrají EU a její členské státy společně s partnery při prosazování celosvětového zdraví na základě solidarity, lidskosti, spravedlnosti, genderové rovnosti a dodržování lidských práv. Zásadní význam má v tomto ohledu zajištění strategické soudržnosti našich politik a finanční podpory s prioritami a systémy partnerských zemí.
4. Rada připomíná, že podpora EU v oblasti zdraví v partnerských zemích přispívá k celkovému cíli rozvojové politiky EU, kterým je snižovat a v konečném důsledku vymýtit extrémní chudobu. V souladu s mezinárodním přístupem ke zdraví, zejména s cílem udržitelného rozvoje č. 3 Organizace spojených národů (OSN), poskytuje EU finanční prostředky zdravotním systémům ve svých partnerských zemích prostřednictvím bilaterálních a regionálních programů, iniciativ Týmu Evropa souvisejících se zdravím, partnerských organizací OSN, jako je Světová zdravotnická organizace, a dalších multilaterálních partnerských organizací, jako je Globální fond pro boj proti AIDS, tuberkulóze a malárii, Aliance pro vakcíny (GAVI) a fond pro předcházení pandemiím.
5. Rada vítá závěr Účetního dvora, že EU podporovala různé intervence v oblasti zdraví, které byly v souladu s potřebami jednotlivých zemí, a že podpora EU přispívá k fungování jejich zdravotních systémů.
6. Rada bere na vědomí závěr Účetního dvora, že přidělování finančních prostředků vykazovalo nedostatky, účinnost projektů omezovaly problémy v oblasti koordinace a udržitelnosti a monitorování neposkytovalo ucelenou představu o činnostech Komise v oblasti zdraví.
7. Rada bere na vědomí, že hloubková analýza podpory EU v oblasti zdraví v praxi, která je ve zvláštní zprávě uvedena, má omezený rozsah a týká se pouze tří zemí – Burundi, Demokratické republiky Kongo a Zimbabwe. Rada dále konstatuje, že zpráva se zaměřuje na podporu na globální úrovni a na úrovni jednotlivých zemí, ale nezahrnuje regionální iniciativy.

8. Zvláštní zpráva Účetního dvora obsahuje připomínky ohledně unijní podpory v oblasti zdraví v partnerských zemích, jakož i doporučení týkající se budoucí podpory, a to zejména: lépe sladit potřeby zemí a přidělování prostředků financování v oblasti zdraví, stanovit jasná kritéria pro financování iniciativ v oblasti celosvětového zdraví, zlepšit analýzu potřeb a koordinaci distribuce vybavení a léčivých přípravků, analyzovat přiměřenost nákladů na řízení, zabránit překrývání a zajistit synergie; komplexně monitorovat podporu EU, podporovat udržitelnost zdravotních systémů a přikládat větší význam údržbě vybavení.
9. Rada bere na vědomí komplexní odpovědi Komise, které jsou ke zvláštní zprávě připojeny, a vítá skutečnost, že Komise všechna její doporučení v plném či částečném rozsahu přijala. Rada bere na vědomí další případy osvědčených postupů, které Komise ve svých odpovědích na zvláštní zprávu uvedla.

Lépe sladit potřeby zemí a přidělování finančních prostředků v oblasti zdraví

10. Rada bere na vědomí zjištění uvedená ve zprávě Evropského účetního dvora, v nichž se poukazuje na rozdíly mezi pořadím partnerských zemí stanoveným podle jejich potřeb a zeměpisným přidělováním pomoci EU v oblasti zdraví, a doporučení koordinovat přidělování finančních prostředků určených na celosvětové iniciativy, regionální iniciativy a bilaterální podporu zemím a pokud možno znovu zajistit jeho vyváženost. Rada vítá záměr Komise zdokonalit kritéria pro sestavování pořadí zemí a prozkoumat, jak by bylo možno toto pořadí odpovídajícím způsobem začlenit do plánování příštího programového období. Rada zdůrazňuje, že při přidělování finančních prostředků EU v oblasti zdraví je třeba náležitě zohledňovat potřeby partnerských zemí. Podtrhuje rovněž, že klíčový význam pro to, aby bylo možno dosáhnout pokroku při řešení problémů týkajících se zdraví prostřednictvím strategie v oblasti celosvětového zdraví a provádění projektů v rámci strategie Global Gateway souvisejících se zdravím, má integrace globální a regionální podpory a podpory na úrovni jednotlivých zemí.

Stanovit jasná kritéria pro financování iniciativ v oblasti celosvětového zdraví a zkvalitnit dokumentaci procesu přidělování prostředků

11. Rada podtrhuje, že je důležité stanovit jasná, specifická a – kde to bude možné – kvantifikovatelná kritéria pro financování iniciativ v oblasti celosvětového zdraví a zkvalitnit dokumentaci tohoto procesu, jak je zdůrazněno ve zvláštní zprávě Evropského účetního dvora. Rada s uspokojením konstatuje, že Komise při přidělování finančních prostředků na iniciativy v oblasti celosvětového zdraví již zohledňuje kvalitativní a kvantitativní prvky, jak je uvedeno v odpovědích Komise, a vítá závazek Komise zkvalitnit ve spolupráci s členskými státy EU proces dokumentace.

Zlepšit analýzu potřeb a koordinaci distribuce vybavení a léčivých přípravků

12. Rada souhlasí se zjištěním Evropského účetního dvora, podle něhož by koordinaci distribuce vybavení a léčivých přípravků v partnerských zemích bylo možno dále zlepšit. Rada zdůrazňuje přístup Týmu Evropa ke koordinaci politik a činností souvisejících se zdravím, který byl zaveden v reakci na pandemii COVID-19 a uplatňován rovněž v souvislosti s analyzovanými oblastmi spolupráce. Rada bere na vědomí odpovědi Komise, v nichž se poukazuje na nedostatečné financování ze strany dárců i vlád, což vede k problémům s nedostatkem zásob. Rada vítá závazek Komise spolupracovat s partnerskými zeměmi s cílem pomoci vypracovat jejich strategie v oblasti zdraví a dále zvýšit jejich kapacitu v oblasti analýzy potřeb, plánování a koordinace.

Analyzovat přiměřenost nákladů na řízení

13. Rada bere na vědomí připomínku uvedenou ve zvláštní zprávě Evropského účetního dvora, podle níž se vlivem kaskádové struktury provádění projektů zvýšily náklady na intervence ve zdravotnictví, a zdůrazňuje, že je důležité posílit analýzu přiměřenosti rozpočtovaných nákladů na řízení. Rada připomíná, že je důležité dodržovat regulační rámec a limity nákladů na řízení, které jsou v něm uvedeny, domnívá se však, že příslušné pokyny a instrukce lze zkvalitnit, a vítá úsilí, které Komise v tomto ohledu vyvíjí.

Zabránit překrývání a zajistit synergie mezi podporovanými iniciativami v oblasti celosvětového zdraví

14. Rada zdůrazňuje, že v souvislosti s prováděním Lusacké agendy v plném rozsahu je v zájmu zajištění efektivity důležité zabránit překrývání a zajistit komplementaritu a koordinaci mezi iniciativami v oblasti celosvětového zdraví. Rada poukazuje na to, že k synergiím a komplementaritě pozitivním způsobem přispívají iniciativy Týmu Evropa související s celosvětovým zdravím, oceňuje práci Komise v tomto ohledu a vítá obnovené úsilí Komise o zajištění synergií mezi podporovanými iniciativami v oblasti celosvětového zdraví. Rada naléhavě vyzývá útvary Komise a ESVČ, aby společně s delegacemi EU spolupracovaly s členskými státy na zvýšení viditelnosti financování EU u cílových skupin obyvatelstva v partnerských zemích.

Identifikovat ukazatele pro komplexní monitorování podpory EU pro zdravotnictví

15. Rada připomíná doporučení uvedené ve zvláštní zprávě Evropského účetního dvora, aby Komise identifikovala komplexní ukazatele pro intervence EU ve zdravotnictví a posoudila, zda je v souvislosti s fondy sdružujícími více dárců proveditelné uplatňovat proporcionální metodu vykazování výsledků intervencí EU. Rada vítá, že se Komise hodlá v souladu s Lusackou agendou připojit k používání stávajících ukazatelů a rámců. Rada zdůrazňuje, že je v tomto ohledu třeba zajistit, aby bylo úsilí o monitorování a přisuzování výsledků vyvíjeno v úzké koordinaci se všemi partnery a aby bylo pečlivě vyváжено s potřebou vlastní odpovědnosti a s dostupnými kapacitami. Rada rovněž vítá záměr Komise dále posoudit, zda je u intervencí EU proveditelné uplatňovat proporcionální metodu pro vykazování jejich odpovídajících výsledků, které jsou založeny na důkazech, jsou vypracovány společně a zohledňují genderové aspekty.

Přijmout opatření na podporu udržitelnosti zdravotních systémů

16. Rada zdůrazňuje, že v zájmu zabezpečení udržitelnosti zdravotních systémů a dosažení pokroku při zajišťování všeobecné zdravotní péče a plnění cílů udržitelného rozvoje je důležité vypracovat jasné strategie přechodu na vlastní financování a strategie ukončení poskytování podpory, a je si vědoma, že klíčovou úlohu v tomto ohledu plní Lusacká agenda. Rada podtrhuje, že do jednání o zdravotních systémech by měli být zapojeni všichni relevantní aktéři, včetně vlád partnerských zemí, a mělo by se v jejich rámci vybízet k mobilizaci domácích zdrojů, přičemž je třeba brát v potaz obtíže spojené s působením za složitých podmínek. Rada vítá probíhající práci Komise na zlepšení udržitelnosti zdravotních systémů a vybízí k tomu, aby byly při plánování opatření EU a iniciativ Týmu Evropa a vypracovávání souvisejících programů zefektivněno řešení aspektů týkajících se udržitelnosti, mobilizace domácích zdrojů a náležitých strategií ukončení poskytování podpory.

Přikládat větší význam údržbě vybavení dodaného v rámci projektů

17. Rada souhlasí s doporučením uvedeným ve zvláštní zprávě Evropského účetního dvora, aby byly při pořizování vybavení zohledňovány rovněž aspekty údržby a aby byla přijata opatření, která zúčastněným stranám pomohou zavést systém a režim údržby. Rada vítá, že Komise hodlá věnovat tomuto doporučení další pozornost v rámci dialogu s prováděcími partnery a partnerskými zeměmi a při vypracovávání zadávacích podmínek pro výběrová řízení přímo řízená Komisí. Rada si je vědoma výzev, které jsou spojeny se změnou chování a systému v souvislosti s údržbou vybavení, a vítá závazek Komise zvyšovat povědomí a součástí dodávek vybavení učinit i školení o údržbě.
18. Rada vyzývá Komisi, aby včas sledovala provádění doporučení, která jsou ve zvláštní zprávě obsažena. Rada vybízí Komisi, aby analyzovala, identifikovala a v případě potřeby řešila možné systémové výzvy, kdykoli mohou výzvy, které jsou v doporučeních Účetního dvora identifikovány, poukazovat na opakující se problémy při provádění programu Komise.